

Gespreksnotitie Rondetafelgesprek BOA's

Jaco van Hoorn, landelijk portefeuillehouder boa's, directeur Operatiën Politie

In het document *'BOA en politie, niet naast elkaar maar met elkaar'* is de visie van de politie op de samenwerking met de BOA opgenomen. Het document richt zich primair op externe BOA's in domein 1 (publieke ruimte) en domein 2 (milieu, welzijn en infrastructuur) en daar ligt ook in deze gespreksnotitie de nadruk op.

Samenwerking

De politie ziet de BOA als belangrijke partner in het veiligheidsdomein. De politie wil daadwerkelijke samenwerking, meer informatie samen delen en BOA's moeten erop kunnen vertrouwen dat zij hulp krijgen van de politie als geweld nodig is om hun taak uit te kunnen voeren. Politiewerk is altijd lokaal en maatschappelijk geïntegreerd, politiek-bestuurlijk ingebed en maakt deel uit van een gemeenschappelijke veiligheidsaanpak. Daarbij is de politie nog steeds aanspreekbaar op haar taak in handhaving.

Geweld

Het geweldsmonopolie is namens de staat belegd bij de politie, en is nauw verbonden met de taak die de politie in de samenleving heeft; wij stappen naar voren als anderen dan niet kunnen. Het toepassen van geweld is een wezenlijk onderdeel van de politiefunctie en binnen de professionaliteit geborgd. De minister van Justitie en Veiligheid heeft dit recent in zijn brief van 10 december 2018 aan de Tweede Kamer herbevestigd¹. Deze lijn wordt ook bestuurlijk breed gedragen. De begrenzing van de inzet van BOA's is daarmee voor de politie gelijk gedefinieerd: zij treden niet op waar de kans op geweld voorzienbaar is.

Inwerkingbrenging van de visie

De politie ervaart brede steun voor haar opvatting over de samenwerking. Niet alleen vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid, of het Openbaar Ministerie, maar ook de directeurs van de handhavingsorganisaties van de G4, en de Regioburgemeesters in het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie, hebben zich positief uitgelaten over de gewenste koers.

De uitdaging om onze visie *'BOA en politie, niet naast elkaar maar met elkaar'* verder vorm te geven, ligt lokaal. Gemeenten en de lokale politiechef moeten met elkaar in gesprek over het optimaliseren van de samenwerking. Daar ligt ook de sleutel rond het vraagstuk van geweldsmiddelen: bij goede samenwerking en back-up neemt de noodzaak tot bewapening van BOA's, af. De politie is met het inwerking brengen van de visie aan slag.

Leefbaarheid en veiligheid

In de strafrechtelijke handhaving van de lokale veiligheid, leefbaarheid en de naleving van (specialistische) regels is ook een belangrijke rol weggelegd voor BOA's. Hun inzet is nu vastgelegd in de Beleidsregels Buitengewoon Opsporingsambtenaar, recentelijk nog opnieuw vastgesteld (26 oktober 2018). Deze beleidsregels omvatten de kaders van het optreden van de BOA's. Hierbij zijn domeinen onderscheiden waarop de BOA kan acteren. In de praktijk is gebleken dat die domeinen niet altijd dienend zijn aan de doelstellingen die een gemeentelijke aanpak van veiligheid en leefbaarheid kent. De politie sluit zich daar niet voor af en gaat graag met betrokkenen in gesprek. Onder regie van het Openbaar Ministerie vindt er thans een verkenning van deze problematiek plaats waar naast de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg, een burgemeester en twee wethouders, ook de politie partij is.

¹ Kamerstukken: 2018–2019, 29 628, nr. 838

Goede samenwerking

Er gaat een heleboel goed. Goede voorbeelden van samenwerking zijn dan ook in het hele land te vinden. In de eenheden Rotterdam en Midden Nederland is in ieder basisteam een coördinator voor de samenwerking benoemd. En waar in Rotterdam gesprekken worden gevoerd over het verder intensiveren van de samenwerking, wordt in Amsterdam vanuit een speciaal daartoe opgericht team, het Team TEDS, gewerkt aan intensieve samenwerking. En ten slotte vinden vanuit verschillende basisteams in het land al gezamenlijke surveillances plaats, zoals in Heerlen of op het Veerse Meer.

Passend screeningsbeleid

Het is de wens vanuit Direct Toezicht om de betrouwbaarheid van de BOA's continue te toetsen. De politie steunt deze wens. Hiervoor lijkt op dit moment een wettelijke grondslag te ontbreken. Door Justitie en Parket Generaal wordt hier verkenning naar gedaan. Omdat deze bevoegdheid ontbreekt, is het risico aanwezig dat issues die wijzen op onbetrouwbaarheid / niet integer handelen niet bekend worden en er geen actie ondernomen wordt ten aanzien van de betrokkene.

Kwaliteit / opleidingseisen van BOA's

De aanstellingseisen van BOA's worden divers toegepast. Theoretisch kunnen BOA's met alleen een korte BOA opleiding en examen (LOI) worden toegelaten en geïnstalleerd. Een groeiend aantal BOA werkgevers, met name gemeenten, kiezen voor meer professionalisering en werven hun BOA's uit de doelgroep die de MBO3 opleiding Orde en Veiligheid heeft gevolgd. Een voorstel zou kunnen zijn dat voor nieuw instromende BOA's deze opleiding imperatief wordt voorgeschreven.